

[Forsvarsministeren.]

Saaledes er Højres Fortid, det var Højre, der indledede med, ikke alene at lovgive paa Finansloven, men at lovgive paa en Finanslov, der ikke var vedtaget. Det er dem, der har begyndt med at lovgive paa denne Maade.

Nu har Højre opdaget de store Synder, de har begaaet, og nu farer de grusomt frem mod de formastelige, der vover at lovgive paa Finansloven. Ogsaa dette er jo en Indignation af en vidunderlig Art. I 1928, den 8. Januar, fik de Konservative at vide, at skulde Loven af 1922 gennemføres, saa krævedes der i Løbet af 10 Aar en aarlig Bevilling af 8 Mill. Kr. til Flaadens Nybygninger. I Marts Maaned, altsaa 2 Maaneder derefter, rejste de Konservative sig og stemte for en Bevilling som den i Dag, 1 850 000 Kr., uden at stille et eneste Ændringsforslag, uden i Finansudvalget at tage et Samraad med Forsvarsministeren.

De lovgav paa Finansloven bevidst, og jeg indrømmer, at vi var med til det. Det har vi været med til mange Gange, og jeg vil gerne minde om, at det ogsaa er en gammel Praksis at lovgive paa Finansloven. Det ærede Medlem Hr. N. Neergaard har som Finansminister en Gang foreslaaet at ændre Toldloven ved en Anmærkning paa Finansloven. Det er ikke noget nyt, det praktiseres ogsaa i Dag, f. Eks. sætter man ved Anmærkninger Lønningsbestemmelser ud af Kraft.

Men de Konservative, der i 1928 bevidst lovgav paa Finansloven i samme Udstrækning som andre, og som har været med til det igennem Aarene — deres Samvittighed, vaagnede og vaagnede radikalt lige paa en Gang. I Foraaret opdagede de, at dette at lovgive paa Finansloven var noget saa forkasteligt, at de ikke en Gang kunde afvente, hvorledes Resultatet blev af en kommende Militærordning, de maatte absolut have Konflikt, for det taalte deres Samvittighed ikke, at man i Aar gjorde det samme, som de selv var med til i Fjor. Den Stilling, som vi har i Dag, er naaet i Kraft af de Konservatives Indignation mod at lovgive paa Finansloven.

Vi har hilst med Glæde, at Flaaden efterhaanden er blevet reduceret i en saadan Grad, at den ikke længere er i Stand til at løse forsvarsmæssige Opgaver under

en Konflikt. Vi har hilst denne Udvikling med Glæde, fordi vi anser det for et Faremoment ved enhver Forsvarsordning for et lille Land at have en Forsvarsordning, som kan have Interesse for andre, men med hvilken vi ikke selv kan udrette noget.

Det viste sig i 1914, da Verdenskrigen udbrød, at den største Fare for Danmark var dette: I hvor høj Grad skal vi imødekomme Ønsker fra en af de stridende Parter om Maaden, hvorpaa vort Forsvarsmateriel skal anvendes? Det ærede Medlem Hr. N. Neergaard vil jo erindre, at han udtalte: Sig nej, vi kan lige saa godt tage Stødet straks, lad os sige nej til Opfordringen; og det ærede Medlem vil sikkert i Dag forstaa, at var hans Raad blevet fulgt, var efter al Sandsynlighed Danmark blevet inddraget i Krigen.

Jeg har sagt tidligere og gentager her, at jeg hermed ingenlunde vil sige, at jeg ikke forstaaer, hvor vanskeligt det var den Gang at tage Bestemmelse. Det er sikkert saaledes, at de, der gik imod Mineudlægningen, troede, de gjorde det rette, og jeg har aldrig kritiseret de Venstremænd og Konservative, der gik imod Mineudlægningen, for jeg forstaaer, at Stillingen var vanskelig. Men det er den Stilling, der vil komme, hver Gang man har et Forsvarsberedskab, som en af de stridende Parter mener at have Interesse i bliver brugt. Derfor har vi, som sagt, hilst med Glæde, at Flaaden efterhaanden er blevet reduceret paa en saadan Maade, at ingen vist er i Tvivl med Hensyn til dens Brugbarhed.

I 1807 havde vi ganske det samme. Da havde vi ogsaa et Beredskab, som de stridende Parter ingenlunde var bange for, at vi skulde bruge imod dem, men som de var bange for, at den ene Part skulde bruge mod den anden.

Derfor hilser jeg Stillingen, som den i Dag er i Danmark, med Glæde, hvor hele Rigsdagen er medskyldig. Vi fra socialdemokratisk og radikal Side tager med Glæde vor Medskyld i den Udvikling, hvori Flaaden befinder sig i Dag. For det ved jeg, at skulde den Ulykke indtræde, at Situationen formede sig saadan, at Danmark paa ny skulde udstede en Neutralitetserklæring, vilde alle Partier i Rigsdagen være nødt til at erkende, at vi maa sige til de stridende Parter: Vi har intet som helst brugeligt